

Роден в Ню Йорк, завършил със златен медал Амстердамската консерватория, **МАРК САБАХ** е водач на виолите в Белгийската национална филхармония от 2012. „*Великолепен музикант*“ – казва за него Зубин Мета и често го кани за гост-водач на виолите в Израелската филхармония. Сред наградите на Марк Сабах са *Гран при* за изгряваща звезда през 2016 и Голямата награда на Международния конкурс в Манхатън, която му носи и дебют с рецитал в Карнеги хол. От 2018 е член на трио Nomada, а през 2019 създава Фестивала за камерна музика Касто в Белгия, на който е и артистичен директор. Преподава виола в Кралската консерватория в Монс (Белгия). Бил е гост-водач на виолите в Националния оркестър в Лил, Нидерландския камерен оркестър и на Оркестъра Тонхале в Цюрих.

ДМИТРИЙ СИЛВИАН е роден през 1987 в Одеса – там започва и музикалното си образование, след което продължава в Санкт-Петербург. Още на 12 години е солист на оркестри в Русия, Естония и Франция. Продължава да се усъвършенства първо в Болоня, след това в Парижката консерватория, където специализира и виолончело, и камерната музика, и бароково виолончело – там остава до завършването на магистърската си степен. Печели Голямата награда и като солист, и за камерна музика на Международния конкурс в Мадейра (Португалия), а след това това и на American Protégé Contest в Ню Йорк. Свири на камерни фестивали в Япония и Франция. През 2016 е поканен за “musician-in-residence” в Парижката опера, а от 2020 – за водач на виолончеловата група в Националния оркестър на Белгия.

Един от най-ексцентричните композитори на границата между XIX и XX век, **ЕРИК САТИ** придобива известност със своите собствени методи на създаване на музика (за него казват, че пише анти-Вагнериански, анти-виртуозно и неемоционално). Макар да не припознава импресионизма като стил, Сати е близък приятел с Дебюси в продължение на повече от тридесет години. Равел и Стравински също са сред почитателите на ексцентричния композитор, който е неотменна част от културния водовъртеж в Монмартър, запазвайки своеобразността си. Така Сати има допирни точки и с други изкуства в лицето на Кокто и Пикасо (които създават съответно либретото и костюмите за неговия балет *Парад*), увлича се по дадаизма и сюрреализма (терминът всъщност е използван за първи път от Гийом Аполинер в текста на програмата за въпросния балет на Сати). Композиторите от Парижката шесторка пък го провъзгласяват за свой вдъхновител. Друг отдаден почитател на Сати е Джон Кейдж.

Своите три *Гимнопедии* Сати композира през 1888, когато е на 22 години. Те и до днес са най-известните и често изпълнявани негови клавирни творби. Те са минималистични, като всяка изследва обща тема през различна призма. Нежна, деликатна, далеч от показната виртуозност, носеща се сякаш във въздуха – такава е и първата Гимнопедия. Самото понятие „идва“ от *гимнопедиите* – фестивални игри в Древна Спарта, по време на които млади мъже демонстрирали своите военни и атлетични умения. А със специфичното си чувство за хумор, Ерик Сати понякога се представял като *гимнопедист* по професия.

ФЕЛИКС МЕНДЕЛСОН БАРТОЛДИ създава своите три квартета опус 44 в рамките на около година между 1837 и 1838. Тогава той е на 28 години и е в период на голям възход. Две години по-рано, през 1835, е назначен за диригент на Гевандхаус оркестър в Лайпциг. През 1836 печели оvationите и на публиката, и на критиката с ораторията си „Свети Пол“ и постепенно става известен в цяла Европа, а през 1837 се жени. Това е време, в което пътува непрестанно между големите музикални центрове на Европа, дирижира, изнася концерти като пианист, органист и участник в различни камерни формации, преподава, председателства различни културни организации и комитети, получава поръчки за творби от големи фестивали. Квартетите опус 44 са започнати по време на сватбеното пътешествие. Веднъж завършени през лятото на 1838, Менделсон ги номерира и издава като *Три големи квартета* и ги посвещава на принца на Швеция. Първият по номерация всъщност е композиран последен. За него Менделсон пише на Фердинанд Давид, тогава концертмайстор на Гевандаус следното – „*току-що завърших квартета в ре мажор, много добре се е получил*“. Именно Давид със своя квартет го изпълнява за първи път, както и останалите два квартета от опус 44.

ЙОЗЕФ ЙОНГЕН се счита за втория по значимост белгийски композитор след Цезар Франк. Завършва първо Консерваторията в Лиеж, след което специализира в Италия, Франция и Германия. Връща се в Белгия и преподава хармония и полифония в Лиеж. По време на Първата световна война като изгнаник в Англия, създава клавирен квартет, с който активно концертира. През 1920 се установява в Брюксел, преподава в Брюкселската консерватория, а от 1925 до 1939 е неин директор. Творбите му, които са по-скоро консервативни като стил, включват концерт за арфа, концерт за пет (флейта, цигулка, виола, виолончело и арфа), струнни квартети, пиеси за пиано. Програмата изготви Лилия Големинова

Община Варна
Министерство на културата

Международен музикален фестивал
“Варненско лято” 2023

основан 1926 г.

Член на Европейската асоциация на фестивалите

МИШЕЛ ДЕНЪОВ

кристален орган, Франция

КВАРТЕТ

на Националната филхармония на Белгия

МИСАКО АКАМА – цигулка

ЖАКЛИН ПРЕЙС – цигулка

МАРК САБАХ – виола

ДМИТРИЙ СИЛВИАН – виолончело

4 юли (вторник)
19.00 часа

Аула на Икономически
университет - Варна

ПРОГРАМА

ЕРИК САТИ (1866 – 1925)

Гимнопедия 1

МИШЕЛ ДЕНЬОВ (1955)

Авторски творби за кристален орган соло

Lolie

Sillage

Dancing drops

ФЕЛИКС МЕНДЕЛСОН БАРТОЛДИ (1809 – 1847)

Струнен квартет №3 (оп.44 №1)

Molto allegro vivace

Menuetti. Un poco allegretto

Andante espressivo ma con motto

Presto con brio

15 минути антракт

ЙОЗЕФ ЙОНГЕН (1873 – 1953)

Две серенади за струнен квартет

Serenade tender

Serenade dramatique

МОРИС РАВЕЛ (1875 – 1937)

Павана за една инфанта –

посветена на принцеса Полияк

(транскрипция на Мишел Денъов за кристален орган и

струнен квартет)

МИШЕЛ ДЕНЬОВ (1955)

Anantara

Mémoires de Jade

МИШЕЛ ДЕНЬОВ започва пътя си в музиката, свирейки на пиано и орган, при това е самоук. Постъпва в Консерваторията в Дижон с перкусии, след което започва да учи композиция при Ален Кремски и Хория Ратиу и дирижиране при Франсоаз Льогран. Постепенно вниманието му е привлечено от инструмента, наречен *кристален орган* и през 1977 Мишел Денъов му посвещава цялата си енергия. Работи неуморно върху популяризирането на кристалния орган и е първият музикант, който създава инструментална техника и разработва репертоар за хоризонталната клавиатура (до този момент известни са Ивон и Жак Ласри – първите кристалисти, свирещи на вертикални клавиатури). В продължение на шест години е част от екипа на братя Баше *Structures Sonores Baschet*, които създават метални звукови скулптури, преди да започне да развива своята солова кариера. Мишел Денъов разкрива нови хоризонти и възможности за кристалния орган и разработва метод, базиран на свиренето на класическите клавишни (орган, пиано) и лъковите инструменти (цигулка, виолончело и др.). Тази комбинирана техника идва от факта, че клавиатурата на кристалния орган се състои от стъклени или кристални пръчки, върху които пръстите преминават от една нота към друга, както на стандартна клавиатура, но същевременно поглаждат всяка пръчка (като лъка по струните). Изучавайки и усъвършенствайки техниката на свирене, и в контекста на своите еkleктични интереси, Мишел Денъов има съвместни изяви с бас-баритона Жозе Ван Дам, виолиста Жан-Батист Бруни, виолончелиста Доминик дьо Виленкур, флейтистите Филип Бернолд и Жан Ферандис, пианиста Паскал Амюел, както и с Fine Arts Quartet, квартет Дебюси и други формации. Много композитори са създали произведения за кристален орган специално за Мишел Денъов – Жан-Кристоф Адам Уоран, Доминик Дюпра, Пол Хертел, Ален Лабарсук, Марсел Ландовски, Франсоаз Льогран, Винсент Дион, Игнацио Йепес, Хорату Радулеску, Ален Кремски. Към днешна дата интересът към кристалния орган продължава да расте, както от страна на публиката, която бива очарована от магията му, така и от страна на музикантите, които преоткриват неговите възможности.

Мишел Денъов има богата биография и като композитор - пише театрална музика, музика за танцови постановки, за поезия и филми, както и композиции за солови инструменти и ансамбли. Неговият интерес към съвременната музика, класическото му образование и широките му музикални познания оформят богатия изразен език в неговите композиции, където многобройни музикални влияния и тенденции се допълват в перфектна хармония.

КВАРТЕТЪТ е създаден през 2021 и обединява водачите на всяка от струнните групи в **Белгийската национална филхармония**, което е гаранция за високия професионализъм на всеки от тях.

Тук на сцената излиза любовта и на четиримата към камерното музициране. Първо изграждат богат репертоар (от Моцарт до Микис Теодоракис) и престижните покани не закъсняват.

През 2022 година квартетът изнася специален концерт по време на официалното посещение на краля и кралицата на Белгия в Музея на Акропола в Гърция.

Един от последните им концерти е в Европейската комисия, където представят концертна програма пред високопоставени гости от цяла Европа.

Квартетът е воден от концертмайсторката на оркестъра, **МИСАКО АКАМА**. Родена в Токио през 1993, тя свири на цигулка от 3-годишна.

През 2019 печели Втора награда на Международния конкурс в Йокохама, както и на Tokio Music Competition.

През 2011 е приета в музикалния департамент на ТОНО University, където учи при Сейджи Кагеяма и Жерар Пуле, след което заминава да продължи образованието си в Парижката консерватория и продължава да печели награди.

През 2014 получава Втора награда и наградата за най-добра интерпретация на Моцарт на Международния конкурс за цигулари *Анри Марто*, а през 2015 печели Международния конкурс за цигулари във Варна.

Била е концертмайстор на Оркестъра на лауреатите на консерваторията в Париж, след това на симфоничния оркестър La Monnaie в Брюксел, а от 2021 – на Белгийската национална филхармония.

Музицирала е с водещи имена в класическата музика като Емануел Паю, Ерик Ласаж, Гордън Николч.

ЖАКЛИН ПРЕЙС е българското присъствие в този елитен квартет. Завършва бакалавърската си степен в Нов български университет при Марио Хосен, а след това продължава образованието си във Виена при Проф. Михаел Фришеншлагер.

Носител е на Трета награда от конкурса *Щефани Хол* във Виена, както и на редица национални конкурси в България. Участва в редица международни фестивали в Канада, Япония и Франция.

От 2020 е водач на вторите цигулки в Националния оркестър на Белгия.